

Sygn. akt: II C 7/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie – II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Mączkowska

Protokolant: sekr. sąd. Urszula Włodarczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. P. (1)

przeciwko Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G.

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. oddala wniosek pozwanego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego;

III. koszty opłaty sądowej od pozwu w nie uiszczonyj części przejmuje na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie.

SSO Małgorzata Mączkowska

Sygn. akt: **II C 7/14**

UZASADNIENIE

do postanowienia z dnia 15 kwietnia 2015 roku,

zawartego w wyroku z dnia 15 kwietnia 2015 roku

Powód K. P. (1) pozwem z dnia 23 lipca 2013 roku wystąpił przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. o zapłatę kwoty 333.938 zł, tytułem odszkodowania odpowiadającego sumie pieniężnej, którą powierzył (...) sp. z o.o. w wysokości 320.830 zł wraz z odsetkami liczonymi do dnia upadłości spółki, to jest do dnia 19 września 2012 roku w wysokości 13.108 zł.

Pismem z dnia 14 października 2014 roku powód rozszerzył powództwo i wniósł o zapłatę od pozwanego kwoty 33.393 zł, stanowiącej odsetki w wysokości 5% od kwoty 333.938 zł, które otrzymałby po dwuletniej lokacie terminowej od dnia 20 września 2012 roku. Powód zażądał także zwrotu poniesionej opłaty sądowej od pozwu w wysokości 9.000 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że powierzył swoje oszczędności przeznaczone na zakup mieszkania spółce (...), której aktywność w obszarze usług finansowych spowodowała utratę wszystkich zainwestowanych przez niego środków pieniężnych.

Wprawdzie powód przyznał, że wiedział o ostrzeżeniach wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, to jednak nie zrezygnował z inwestycji, gdyż działania Prokuratury Rejonowej Gdańsk – Wrzeszcz w G. nie potwierdziły informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu (...) Zdaniem powoda, działania Prokuratury w sprawie karnej dotyczącej spółki, począwszy od grudnia 2009 roku doprowadziły do uwiarygodnienia tej spółki w oczach konsumentów. Powód myślał, że plotki dotyczące problemów (...) rozpowszechniane były przez banki, które nie potrafiły sprostać konkurencji ze spółką, tym bardziej, że podwyższyła ona kapitał zakładowy do kwoty 50.000.000 zł.

Zdaniem powoda, gdyby informacje przekazane przez Komisję Nadzoru Finansowego zostały procedowane przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Wrzeszcz w G. w sposób, w jaki wymagała tego sytuacja oraz gdyby konsekwencją otrzymania tych informacji były adekwatne czynności kontrolne, to nielegalna działalność (...) sp. z o.o. mogłaby zostać przerwana już na wczesnym etapie działalności, a powód nie zainwestowałby tam swoich oszczędności (pозew – k. 3; pismo powoda – k. 60-62).

Pozwany Skarb Państwa – Prokurator Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz G. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że powód doskonale zdawał sobie sprawę z tego, że już w 2009 roku Komisja Nadzoru Finansowego umieściła (...) sp. z o.o. na liście ostrzeżeń publicznych. Powód zignorował ten fakt i mając pełną świadomość ryzyka powierzył swoje oszczędności podmiotowi, którego działalność wzbudziła podejrzenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Zdaniem pozwanego, powód nie udowodnił niezgodności z prawem działania lub zaniechania Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. przy wykonywaniu władzy państwowej. Ponadto powód nie wykazał związku przyczynowego pomiędzy działalnością bądź zaniechaniem pozwanego a szkodą, to jest pomiędzy ewentualnie wadliwym prowadzeniem postępowania przygotowawczego w sprawie (...) sp. z o.o. a utratą powierzonych tej spółce środków. W ocenie pozwanego, K. P. (1) nie wykazał także rozmiaru szkody.

Podsumowując pozwany wskazał, że powód nie udowodnił wystąpienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, zatem domaganie się przez powoda naprawienia szkody jest bezpodstawne (odpowiedź na pozew – k. 48-51).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2014 roku powód został zwolniony od kosztów sądowych w części, to jest od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 9.000 zł (postanowienie – k. 31-32).

Wyrokiem z dnia 15 kwietnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo. Orzekając o kosztach procesu Sąd oddalił wniosek pozwanego o zwrot kosztów zastępstwa procesowego, zaś koszty opłaty sądowej od pozwu w nieuiszczonej części przejął na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie (wyrok – k. 153).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c., sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu w niniejszej sprawie był art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przepis powyższy stanowi szczególny wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wystąpiły szczególne okoliczności, które przemawiały za odstąpieniem od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu.

Należy zauważyć, że powód wykazał w niniejszej sprawie, że powierzył spółce (...) znaczne środki finansowe w wysokości 320.830 zł, które następnie utracił (k. 65, 69, 73, 77). Załączając do akt sprawy wydruki ze stron internetowych zawierających raport dotyczący działań organów i instytucji państwowych w odniesieniu do (...) sp.

z o.o. oraz wypowiedzi Prokuratora Generalnego A. S. na temat niedoskonałości w pracach Prokuratury (k. 85-106), powód wprawdzie nie wykazał, ale uprawdopodobnił nieprawidłowości w działaniu Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G..

Mając na uwadze wyjątkowy charakter sprawy, a w szczególności okoliczność utraty przez powoda znacznej kwoty oszczędności oraz uprawdopodobnienie nieprawidłowości w działaniu Prokuratury, Sąd uznał niniejszą sprawę za szczególny przypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c. i na podstawie powołanego przepisu odstąpił od obowiązku obciążenia powoda kosztami procesu w zakresie w jakim zwrot tych kosztów należałby się stronie przeciwnej z uwagi na fakt, że wygrała niniejszy proces. Dlatego też na zasadzie wyjątku Sąd oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Biorąc pod uwagę fakt zwolnienia powoda od kosztów sądowych w części oraz brak podstaw do obciążenia tymi kosztami pozwanego, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.), Sąd przejął koszty opłaty sądowej od pozwu w nieuiszczonej części na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie.

SSO Małgorzata Mączkowska

Sygn. akt: *II C 7/14*

UZASADNIENIE

Powód K. P. (1) pozwem z dnia 23 lipca 2013 r. (data wpływu do Sądu) wystąpił przeciwko pozwanemu Skarbowi Państwa – Prokuratorowi Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. o zapłatę kwoty 333.938 zł, tytułem odszkodowania odpowiadającego sumie pieniężnej, którą powierzył (...) sp. z o.o. w wysokości 320.830 zł wraz z odsetkami liczonymi do dnia upadłości spółki, to jest do dnia 19 września 2012 roku w wysokości 13.108 zł.

Pismem z dnia 14 października 2014 r. powód rozszerzył powództwo i wniósł o zapłatę od pozwanego kwoty 333.938 zł, którą otrzymałby po dwuletniej lokacie terminowej od dnia 20 września 2012 r. Powód zażądał także zwrotu poniesionej opłaty sądowej od pozwu w wysokości 9.000 zł. Łącznie powód domagał się sumy 376.331 zł.

W uzasadnieniu powód wskazał, że powierzył swoje oszczędności przeznaczone na zakup mieszkania spółce (...), której aktywność w obszarze usług finansowych spowodowała utratę wszystkich zainwestowanych przez niego środków pieniężnych. Przyznał, że wiedział o ostrzeżeniach wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, jednak nie zrezygnował z inwestycji, gdyż działania Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. nie potwierdziły informacji o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu (...). Zdaniem powoda, działania Prokuratury w sprawie karnej dotyczącej spółki, poczynwszy od grudnia 2009 r., doprowadziły do uwiarygodnienia tej spółki w oczach konsumentów. Powód myślał, że informacje na temat spółki podawane w środkach masowego przekazu są plotkami związanymi ze Spółką (...). W odczuciu powoda, negatywne informacje o (...) były rozpowszechniane przez banki, które nie potrafiły sprostać konkurencji ze spółką, tym bardziej, że podwyższyła ona kapitał zakładowy do kwoty 50.000.000 zł. Powód stwierdził, że gdyby informacje przekazane przez Komisję Nadzoru Finansowego zostały procedowane przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Wrzeszcz w G. w sposób, w jaki wymagała tego sytuacja oraz gdyby konsekwencją otrzymania tych informacji były adekwatne czynności kontrolne, to nielegalna działalność (...) sp. z o.o. mogłaby zostać przerwana już na wczesnym etapie działalności, a powód nie zainwestowałby tam swoich oszczędności. Powód podkreślił, że podstawą prawną do rozpatrzenia roszczenia jest art. 417 § 1 k.c. (pозew – k. 3; pismo powoda – k. 60-62).

Pozwany Skarb Państwa – Prokurator Prokuratury Rejonowej G. G. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że powód doskonale zdawał sobie sprawę z tego, że już w 2009 r. Komisja Nadzoru Finansowego umieściła (...) sp. z o.o. na liście ostrzeżeń publicznych. Powód zignorował ten fakt i mając pełną świadomość ryzyka powierzył swoje oszczędności podmiotowi, którego działalność wzbudziła podejrzenia Komisji Nadzoru Finansowego.

Zdaniem pozwanego, powód nie udowodnił niezgodności z prawem działania lub zaniechania Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. przy wykonywaniu władzy państwowej. Ponadto powód nie wykazał związku przyczynowego pomiędzy działalnością bądź zaniechaniem pozwanego a szkodą, to jest pomiędzy ewentualnie wadliwym prowadzeniem postępowania przygotowawczego w sprawie (...) sp. z o.o. a utratą powierzonych tej spółce środków. W ocenie pozwanego, K. P. (1) nie wykazał także rozmiaru szkody.

Podsumowując, pozwany wskazał, że powód nie udowodnił wystąpienia przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, zatem domaganie się przez powoda naprawienia szkody jest bezpodstawne (odpowiedź na pozew – k. 48-51, pismo pozwanego – k. 131-134).

Postanowieniem z dnia 28 marca 2014 r. powód został zwolniony od kosztów sądowych w części, to jest od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 9.000 zł (postanowienie – k. 31-32).

Sąd ustalił następujący **stan faktyczny**:

K. P. (1) w 2009 r. zaczął interesować się ulokowaniem oszczędności w spółce (...). Wcześniej środki finansowe miał ulokowane w banku. Od rodziny i znajomych w 2009 r. powziął informacje, że spółka (...) może mieć problemy finansowe, ponieważ w 2009 r. Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) złożyła zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa („tak mi mówiono w 2011 r. zanim założyłem lokaty”). W latach 2009-2011 informacje na temat (...) docierały do K. P. (1) również ze środków masowego przekazu („ze środków masowego przekazu pamiętam, że jakiś prokurator się wypowiadał”). K. P. (1) stwierdził wówczas, że skoro spółka jest badana przez Prokuraturę „to nie może być lepszego zabezpieczenia dla wiarygodności (...)”. Uznał, że nieprzychylnie informacje na temat działalności (...) docierające do niego z w/w źródeł, wynikały z działania konkurencji bankowej, niepotrafiącej podoląć dobrze prosperującej spółce (...). („Nabrałem więc przekonania, że trwa medialna nagonka banków przy pomocy KNF na tą dobrze funkcjonującą spółkę”). K. P. (1) bagatelizował wszystkie niepokojące sygnały na temat spółki (zeznania powoda – k. 150-151, pismo K. P. (1) z dnia 24 grudnia 2013 r. – k. 19 i z dnia 25 marca 2015 r. – k. 142).

Pomimo powziętych informacji od rodziny, znajomych oraz ze środków masowego przekazu co do działalności spółki (...) od dnia 16 kwietnia 2012 r. do dnia 16 maja 2012 r. K. P. (1) zainwestował swoje środki finansowe w spółce (...). Łącznie ulokował w spółce 333.938 zł (dyspozycje zawarcia depozytu towarowego z (...), potwierdzenia zawarcia depozytu towarowego (...), certyfikaty (...)) – k. 63-78).

W odczuciu K. P. (1), spółka (...) rozwijała się bardzo dobrze, skoro inwestowała w linie lotnicze. („Coraz ładniej wyglądały sprawy (...), bo zaczęli inwestować w linie lotnicze. Jeśli firma, w której ja lokuję pieniądze inwestuje, to jest dobrze, a inne głosy to donosy i plotki”). O dobrej kondycji finansowej (...), w ocenie K. P. (1), świadczył fakt, że w 2012 r. spółka podwyższyła kapitał z 10.000.000 na 50.000.000 zł i podwyższyła zysk z 12 do 13% (zeznania powoda – k. 150-151, pismo K. P. (1) z dnia 24 grudnia 2013 r. – k. 19).

W czerwcu 2012 r. po upadku linii lotniczych, w które inwestowała (...), K. P. (1) zaczął tracić zaufanie do spółki. Jednak nie podjął decyzji o wycofaniu środków finansowych z lokat, ponieważ utraciłby około 40%. („Nie próbowałem wypłacić pieniędzy z lokat, bo wówczas straciłbym około 40% z lokat”). Po upadku linii lotniczych w czerwcu 2012 r. K. P. (1) kontaktował się z pracownikami (...), którzy zapewniali go, że w firmie jest wszystko w porządku. („Linie lotnicze padły, zrobił się szum w mediach i wtedy ja z innymi rozmawiałem z panią z biura podawczego z (...), która powiedziała nam, że ta panika jest niepotrzebna, żebyśmy się nie przejmowali”). Po komunikatach z mediów o problemach (...) spółki (...) zgłosił swoją wiarygodność w Sądzie i w Prokuraturze. („Były komunikaty, żeby złożyć w prokuraturze i sądzie pisma o swoich wiarygodnościach. Zgłosiłem swoją wiarygodność do prokuratury i do sądu”).

W dniu 21 sierpnia 2012 r. K. P. (1) złożył pozew przeciwko spółce (...) „o zapłatę” do Sądu Okręgowego w Gdańsku. Jako uprawdopodobnienie wiarygodności i nieprawidłowości spółki (...) załączył wydruki internetowe i raport, w którym dokonano analizy działań organów i instytucji państwowych w odniesieniu do (...) (pisma K. P. (1) do Sądu Okręgowego w Gdańsku – I Wydziału Cywilnego – k. 82-84, 123-127, wydruki internetowe – k. 85-96, raport – k. 97-106).

Postanowieniem z dnia 20 września 2012 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w sprawie VI GU 173/12 ogłosił upadłość Spółki (...).

K. P. (1) w dniu 2 października 2012 r. zgłosił swoją wiarygodność do VI Wydziału Gospodarczego Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku (zgłoszenie wiarygodności – k. 79-81).

Postanowieniem z dnia 24 października 2012 r., sygn. akt I C 1232/12, Sąd Okręgowy w Gdańsku – I Wydział Cywilny, na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c., zawiesił postępowanie z powództwa K. P. (1) przeciwko spółce (...) o zapłatę (postanowienie – k. 128).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił **na podstawie** wyżej wskazanych dowodów, w tym złożonych do akt kopii dokumentów urzędowych i prywatnych, których prawdziwości i autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron, a Sąd nie znalazł podstaw do ich podważenia z urzędu. Ponadto Sąd dokonał ustaleń faktycznych na podstawie zeznań K. P. (1) (k. 150-151). Sąd dał wiarę zeznaniom powoda w zakresie posiadanych przez niego informacji dotyczących: nieprawidłowości oraz zarzutów kierowanych wobec spółki (...), o których K. P. (1) wiedział już od 2009 r.

Sąd nie dał wiary informacjom zawartym przez K. P. (2) w piśmie z dnia 25 marca 2015 r., w którym powód wskazał, że przed marcem 2011 r. nie interesował się działalnością (...) (k. 142). Omawiana treść zawarta w w/w piśmie jest niespójna i nielogiczna, poza tym pozostaje w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym zebrany w sprawie, a zwłaszcza z zeznaniami samego powoda z dnia 15 kwietnia 2015 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez władzę publiczną określona została w art. 417 i 417¹ k.c. Stosownie do tych przepisów, za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Bezspornym jest, że K. P. (1) w kwietniu i maju 2012 r. ulokował w spółce (...) oszczędności swojego życia w łącznej wysokości 300.545 zł. Powód liczył, że po dwóch latach od zdeponowania w/w środków uzyska 33.393 zł odsetek, czyli osiągnie zysk z kapitału w wysokości 33.393 zł. Niesporne było również, że spółka (...) od 2009 r. została poddana kontroli Prokuratury Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz w G. na skutek zawiadomienia przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz że Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku w sprawie VI GU 173/12 postanowieniem z dnia 20 września 2012 r. ogłosił upadłość (...) sp. z o.o.

Powód zarzucił Prokuraturze Rejonowej Gdańsk-Wrzeszcz, że w wyniku jej opieszałości i błędów w toku postępowania przygotowawczego podjął nietrafne decyzje finansowe i ulokował swoje oszczędności w spółce (...). K. P. (1) podnosił, że gdyby zawiadomienie przez KNF zostało wykorzystane przez Prokuraturę Rejonową Gdańsk-Wrzeszcz w sposób prawidłowy, a informacje dotyczące kondycji (...) spółki (...) zostały podane do publicznej wiadomości, to nielegalna działalność (...) sp. z o.o. mogłaby zostać przerwana już na wczesnym etapie działalności, a wtedy powód nie zainwestowałby swoich oszczędności – z czym wiązał powstanie odpowiedzialności po stronie Skarbu Państwa. W toku całego postępowania powód był przekonany, że winną za jego błędne ulokowanie oszczędności jest pozwana Prokuratura, która działała wadliwie i opieszale.

Sporne pomiędzy stronami było, czy Prokuratura Rejonowa G.-W. w G. dokonując czynności od końca 2009 r. do kwietnia-maja 2012 r. dopuściła się czynów bezprawnych, w wyniku których powód poniósł szkodę, jak również sporne

było, czy istnieje związek przyczynowy pomiędzy ewentualnym bezprawnym zachowaniem Prokuratury a poniesioną przez powoda szkodą. Sporna pozostawało wreszcie, czy powód poniósł szkodę.

Wnosząc o zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 417 § 1 k.c. powód powinien wykazać za pomocą dowodów okoliczności niezbędne do przypisania odpowiedzialności odszkodowawczej stronie pozwanej, zgodnie z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. Powód powinien w szczególności wykazać bezprawne zachowanie: działanie lub zaniechanie Prokuratury, poniesioną przez siebie szkodę oraz związek przyczynowy pomiędzy bezprawnym zachowaniem a poniesioną szkodą.

Powód powinien zatem zgłosić wnioski dowodowe dla wykazania faktów, z których wywodzi skutki prawne. K. P. (1) na początku procesu, na podstawie art. 5 k.p.c., został pouczony przez Sąd o możliwości i sposobie składania wniosków dowodowych (protokół rozprawy z dnia 15 kwietnia 2015 r. – k. 149). Nie złożył jednak takich wniosków. W konsekwencji nie wykazał ani bezprawnych działań lub zaniechań Prokuratury, jak i związku przyczynowego pomiędzy ewentualnymi zbyt opieszałymi działaniami Prokuratury a szkodą. Fakt, że sprawa spółki (...) jest powszechnie znana, była nagłaśniana w mediach, nie zwalnia powoda od obowiązku przedłożenia dowodów, z których wynikałoby, że działania, a w tym i zaniechania, Prokuratury były bezprawne, a ich konsekwencją było poniesienie przez powoda szkody. Powód nie udowodnił, że na skutek opieszałych, bezprawnych działań pozwanego od kwietnia 2012 r. postanowił lokować wszystkie swoje oszczędności w instytucji parabankowej jaką jest (...) sp. z o.o.

Z materiału dowodowego zebranego sprawie wynika, że powód od 2009 r. posiadał informacje: od rodziny, znajomych oraz z mediów, że działania spółki (...) budzą zastrzeżenia. K. P. (1) bagatelizował jednak wszystkie sygnały. Zeznając na rozprawie w dniu 15 kwietnia 2015 r. powód przyznał, że miał wiedzę dotyczącą ryzyka inwestowania środków finansowych w spółce (...). Wszystkie informacje dotyczące nieprawidłowości w (...) uznał jednak za przejaw zmywy banków. Powód zdawał sobie również sprawę z tego, że (...) sp. z o.o. nie jest bankiem, a co za tym idzie, że nadzór nad działalnością spółki nie jest aż tak restrykcyjny. Nawet w momencie zbankrutowania linii lotniczych, w które (...) ulokowała środki finansowe, K. P. (1) nie podjął decyzji o wypłaceniu pieniędzy z (...). Wcześniejsza wypłata pozbawiłaby powoda oczekiwanego zysku, który był znacznie wyższy niż ten, który powód by uzyskał lokując pieniądze w banku (co czynił przez wiele lat). Powód jest inteligentnym, wykształconym człowiekiem, posiada dyplom inżyniera, wiele lat inwestował pieniądze w bankach, posiadał większe doświadczenie w inwestowaniu środków finansowych niż przeciętny, mniej doświadczony konsument. Nie było zatem podstaw, żeby nie uznać, że powód był świadom podejmowanych przez siebie decyzji.

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie nie można uznać, że powód udowodnił, że pozwany ponosi odpowiedzialność za doznaną przez powoda stratę, która ma polegać na utracie wpłaconych przez niego środków. Źródłem odpowiedzialności pozwanego K. P. (1) upatrywał w opieszałości Prokuratury w prowadzeniu postępowania i niepoinformowaniu przez nią opinii publicznej o niebezpieczeństwie związanym z inwestowaniem środków w spółce (...) w 2009 r., co zapobiegłoby, zdaniem powoda, „parabankowej” działalności (...).

Słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 kwietnia 2005 r., sygn. III CK 367/04 (M.Prawn. 2006/17/941, Biul.SN 2005/7/14, Lex nr 152313), że „zaniechanie podjęcia przez władzę publiczną działań zapewniających uprawnionej osobie realizację jej praw podmiotowych jest bezprawne wówczas, gdy narusza skonkretyzowany w przepisach prawa obowiązek, którego wykonanie wyłączyłoby powstanie szkody.”

W celu rozważenia powyższego zarzutu niezbędne jest prześledzenie, czy Prokuratura działała opieszale oraz czy miała obowiązek podawać do publicznej wiadomości treści dotyczące postępowań, w których podjęła czynności.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. Nr 270 z 2011 r., poz. 1599 – tekst jedn. ze zm. – w wersji obowiązującej w chwili wpłacenia przez powoda środków pieniężnych do (...) sp. z o.o.), zadaniem prokuratury jest strzeżenie praworządności oraz czuwanie nad ściganiem przestępstw. Niewątpliwie zatem, jeśli osoby działające w imieniu (...) sp. z o.o. popełniły przestępstwo, to Prokuratura miała obowiązek ścigania tego przestępstwa.

Przy czym ściganie przestępstw powinno odbywać się sprawnie, osoby popełniające przestępstwo powinny być jak najszybciej postawione w stan oskarżenia, a następnie osądzone przez Sąd w postępowaniu karnym.

Powód jedynie uprawdopodobnił, między innymi za pomocą wydruków ze stron internetowych zawierających raport dotyczący działań organów i instytucji państwowych w odniesieniu do (...) sp. z o.o. oraz wypowiedzi Prokuratora Generalnego A. S., że działania Prokuratury w sprawie (...) sp. z o.o. nie były poprawne w niektórych aspektach. Powód jednak nie udowodnił, że było możliwe wcześniejsze zakończenie postępowania przygotowawczego prowadzonego przeciwko osobom działającym w imieniu spółki (...), a jeśli nawet Prokuratura powinna wcześniej zakończyć postępowanie przygotowawcze, to należało wykazać, kiedy powinno to nastąpić – przy założeniu dołożenia należytej staranności ze strony prokuratorów prowadzących sprawę.

Wreszcie wskazać należy, że co do zasady, rolą prokuratury nie jest nagłaśnianie i ostrzeganie przed przestępczą działalnością, ale czuwanie nad ściganiem przestępstw. Nie można byłoby uznać, że niepodanie do publicznej wiadomości, że osoby związane z (...) sp. z o.o. prowadzą działalność przestępczą, jest bezprawne.

K. P. (1), pomimo ostrzeżeń i prowadzonego postępowania prokuratorskiego, zdecydował się wpłacić swoje oszczędności do (...) sp. z o.o., gdyż spółka ta oferowała większe zyski. Nawet fakt „ostrzegania” przed tą spółką przez Komisję Nadzoru Finansowego i prowadzenie postępowania przez Prokuraturę nie zniechęciło powoda do zainwestowania w (...).

Reasumując, uznać należało, że powód nie wykazał, że działania, a właściwie zaniechania, Prokuratury Rejonowej G.-W. w G. nosiły cechy bezprawnych zaniedbań, które doprowadziły powoda do niekorzystnego rozporządzenia jego mieniem poprzez wpłacenie oszczędności do spółki (...). W dalszej kolejności powód nie wykazał poniesienia szkody. Nie zgłosił bowiem wniosków dowodowych, celem wykazania, że odzyskanie pieniędzy lub ich części od (...) sp. z o.o. jest niemożliwe.

Mając na uwadze powyższe rozważania faktyczne i prawne, Sąd oddalił powództwo jako niezasadne.

O **kosztach** procesu Sąd orzekł na podstawie art. 102 k.p.c., zgodnie z którym w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przepis powyższy stanowi szczególny wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie wystąpiły szczególne okoliczności, które przemawiały za odstąpieniem od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu.

Należy zauważyć, że powód wykazał w niniejszej sprawie, że powierzył spółce (...) znaczne środki finansowe w wysokości 320.830 zł, które następnie utracił (k. 65, 69, 73, 77). Załączając do akt sprawy wydruki ze stron internetowych zawierających raport dotyczący działań organów i instytucji państwowych w odniesieniu do (...) sp. z o.o. oraz wypowiedzi Prokuratora Generalnego A. S. na temat niedoskonałości w pracach Prokuratury (k. 85-106), powód wprawdzie nie wykazał, ale uprawdopodobnił, nieprawidłowości w działaniu Prokuratury Rejonowej G.-W. w G..

Mając na uwadze wyjątkowy charakter sprawy, a w szczególności okoliczność utraty przez powoda znacznej kwoty oszczędności oraz uprawdopodobnienie nieprawidłowości w działaniu Prokuratury, Sąd uznał niniejszą sprawę za szczególny przypadek, o którym mowa w art. 102 k.p.c. i na podstawie powołanego przepisu odstąpił od obowiązku obciążenia powoda kosztami procesu w zakresie w jakim zwrot tych kosztów należałby się stronie przeciwnej z uwagi na fakt, że wygrała niniejszy proces. Dlatego też na zasadzie wyjątku Sąd oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Biorąc pod uwagę fakt zwolnienia powoda od kosztów sądowych w części oraz brak podstaw do obciążenia tymi kosztami pozwanego, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach

cywilnych (Dz.U.2014.1025 j.t.), Sąd przejął koszty opłaty sądowej od pozwu w nieuiszczonej części na rachunek Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Warszawie.

SSO Małgorzata Mączkowska